

Felix Hoffmann

سازنده اولین قرص آسپرین

فردریک بایر (Fredrich Bayer) در سال ۱۸۲۵ بدنیا آمد. پدر او یک نساج و رنگرز پارچه بود و طبق عادت آن زمان وی در ابتدا شغل و حرفه پدر را برای کار انتخاب کرد و پس از مدتی فعالیت با پدر، در سال ۱۸۴۸ تشکیلاتی مشابه برای خود راه اندازی کرد و در آن حرفه بسیار هم موفق شد .

تا قبل از ۱۸۵۶ برای رنگرزی از مواد رنگی طبیعی استفاده می شد اما با کشف و صنعتی شدن ساخت رنگهای حاصل از مواد نفتی، بایر که پتانسیل موجود در این کشف را بخوبی احساس کرده بود با کمک شخصی بنام فردریک وسکوت (Friedrich Weskott) کمپانی Bayer را راه اندازی کرد .

بایر در ماه می سال ۱۸۸۰ در گذشت و تا آن زمان کمپانی هنوز در فعالیت رنگرزی مشغول بود،

این اتفاق هم افتاد اما نه در صنعت رنگرزی .

هنگامی که فلیکس هوفمن (Felix Hoffmann) در حال انجام آزمایش با یکسری از ضایعات

رنگی بود تا شاید بتواند دارویی برای درمان درد ناشی از بیماری پدرش بدست آورد توانست به

پودری دسترسی پیدا کند که امروزه شما آنرا به نام آسپرین می شناسید .

هوفمن آسپرین را کشف نکرد

تعجب نکنید! هوفمن آسپرین را دوباره کشف کرد. آسپرین چهل سال قبل توسط یک شیمیدان

فرانسوی کشف شده بود، این شیمیدان بخوبی می دانست که پودر اسید استیل-سالی-سیلیک

(acetylsalicylic acid) دارای خاصیت شفا بخشی بسیار می باشد. در واقع بیش از ۳۵۰۰

سال بود که بشر این پودر را می شناخت چرا که در سال ۱۸۰۰ یک باستان شناس آلمانی که در

مصر تحقیق می کرد، با ترجمه یکی از پاپيروس های مصری متوجه شد که بیش از ۸۷۷ نوع مواد

دارویی برای مصارف مختلف در مصر باستان شناخته شده بود که یکی از آنها همین پودر اسید

بود که برای برطرف کردن درد از آن استفاده می شد .

Fredrich Bayer، موسس شرکت بایر

در برخی از شواهد و نوشته های دیگری که در یونان بدست آمده است نیز مشخص شده که بشر حدود ۴۰۰ سال پیش از میلاد از شیره پوست درخت بید برای درمان تب و درد استفاده می کرده است. همچنین آنها هنگام زایمان زنان از این ماده برای کاهش درد استفاده می کردند. امروزه مشخص شده که ماده موجود در این شیره چیزی جز اسید سالی-سیلیک نیست .

ثبت رسمی کشف آسپرین

در ماه مارچ 1899 کمپانی بایر رسماً "محصول خود بنام آسپرین را به ثبت رساند و به دنبال آن در سایر کشورهای جهان نیز تحقیقاتی گسترده راجع به این دارو انجام گرفت بگونه ای که هنگام بازنشستگی هوفمن در سال ۱۹۲۸، آسپرین در تمام دنیا شناخته شده بود .

آسپرین از مهمترین اکتشافات هوفمن بود اما این تنها کشف او نبود. درست چند روز پس از کشف آسپرین هوفمن به ماده ای دست پیدا کرد که امروز در بازار بنام هروئین (Heroin) مشهور شده است. از این ماده مخدر در تمام مدت جنگ جنگ جهانی اول بعنوان یک دارو استفاده می شد اما امروزه در تمام کشور های جهان از فهرست دارو ها خط خورده است .

هر روز میلیون ها نفر از ما برای رفع درد، تب یا سرما خوردگی آسپرین می خوریم. اما امروز پزشکان دریافته اند که این قرص های ریز سفید فواید اعجاب انگیز دیگری نیز دارند. دانشمندان اثبات کرده اند آسپرین می تواند برخی از تغییرات ناشی از بیماری آلزایمر بر روی مغز را به تاخیر بیندازد و یا حتی از آنها جلوگیری کند.

هر روز میلیون ها نفر از ما برای رفع درد، تب یا سرما خوردگی آسپرین می خوریم. اما امروز پزشکان دریافته اند که این قرص های ریز سفید فواید اعجاب انگیز دیگری نیز دارند. دانشمندان اثبات کرده اند آسپرین می تواند برخی از تغییرات ناشی از بیماری آلزایمر بر روی مغز را به تاخیر بیندازد و یا حتی از آنها جلوگیری کند. تاثیر آسپرین در رقیق کردن خون نیز یکی دیگر از ویژگی های آن است که موجب می شود روزانه عده زیادی از مردم که سابقه حمله قلبی یا سکته دارند و یا در شرایط پرریسک هستند از آن استفاده کنند. آسپرین حقیقتاً دارویی کم نظیر است. این دارو اولین بار بیش از ۱۰۰ سال پیش توسط یک تولید کننده دارویی آلمانی به نام شرکت بایر

کشف شده است.

● خوردن آسپرین می تواند:

۱- مانع بروز لخته های خونی در رگ ها شود. این پدیده که حتی ممکن است در افراد جوان و سالم نیز پس از چند ساعت بی تحرکی و اغلب طی پروازهای طولانی مدت با هواپیما روی دهد با مصرف یک عدد قرص آسپرین ساعاتی قبل از پرواز قابل پیشگیری است.

هر سال بیش از ۳۰ هزار مسافر طی پروازهای طولانی مدت به این عارضه دچار می شوند که در مواردی حتی به مرگ منجر می شود. به همین دلیل انستیتوی سلامتی سازمان هواپیمایی در بسیاری از کشورها مصرف ۷۵ میلی گرم آسپرین را ساعاتی قبل از پرواز و سپس روزی یک عدد تا دو الی سه روز پس از پروازهای طولانی را جهت پیشگیری از این عارضه توصیه می کنند. به این ترتیب می توان احتمال بروز این عارضه را تا یک سوم کاهش داد. اما اگر قبلاً آسپرین نخورده اید یا چنانچه از مشکلات معده مانند زخم معده رنج می برید حتماً پیش از مصرف آسپرین با پزشک خود مشورت کنید.

۲- به موفقیت تلقیح مصنوعی (IVF) کمک می کند.

مطالعاتی که در آرژانتین انجام شد نشان می دهند خوردن آسپرین به صورت مداوم می تواند احتمال موفقیت در تلقیح های مصنوعی (IVF) را تا حد چشمگیری افزایش دهد. این امر به دلیل جریان بهتر خون در رحم روی می دهد که به افزایش شانس بارداری می انجامد.

درصد بیش از سایرین احتمال بارداری دارند. پروفیسور ایان کرافت رئیس موسسه خدمات باروری لندن می گوید: «آسپرین به طور گسترده به منظور ممانعت از ایجاد لخته های خونی در جفت مورد استفاده قرار می گیرد. ضمن آنکه به رفع نشانه های مسمومیت بارداری نیز کمک می کند.» مسمومیت بارداری که بر اثر بالا رفتن فشار خون روی می دهد موجب بروز تورم در بافت های بدن و دفع پروتئین از کلیه ها در ادرار می شود.

۳- در مواردی از سقط جنین جلوگیری می کند.

زنانی که از عارضه ای معروف به «خون چسبناک» رنج می برند و به این دلیل سقط جنین های مکرر دارند با مصرف آسپرین می توانند مانع از بین رفتن جنین شوند. این افراد در خونشان نوعی آنتی بادی آنتی فسفولیپید دارند که خطر لخته شدن خون در آنها را افزایش می دهد.

این آنتی بادی موجب می شود گاهی خون به راحتی در رگ های ظریف جفت و جنین جریان نیابد، در نتیجه به مرور به خشک شدن و آترونی جفت منجر می شود و جنین بی خون مانده و از بین می رود. دکتر گراهام هاگز که اولین بار این عارضه را تشخیص داد و به همین سبب آن را به نام او «سندرم هاگز» نامگذاری کرده اند، حدود ۱۵ سال پیش هنگام مطالعه روی بیماری لوپوس اثر آسپرین در چنین مواردی را کشف کرد.

دکتر هاگز می گوید: «ما دریافتیم که با استفاده از مقدار کمی آسپرین - حدود ۱۷ تا ۱۰۰ میلی گرم در روز- پلاکت های خونی چسبندگی کمتری پیدا می کنند. مصرف منظم آسپرین در موارد ضعیف تر این سندرم به وضوح قابل مشاهده است، به طوری که برای ما محرز شده است تنها با

به ۷۰ درصد افزایش دهیم.»

۴- از بروز انواع سکته جلوگیری می کند.

مطالعات نشان می دهند خوردن ۷۵ میلی گرم آسپرین در روز می تواند مانع بروز حمله های قلبی و سکته شود. از آنجا که نقش آسپرین در رقیق کردن خون به اثبات رسیده است با مصرف آسپرین می توان از ایجاد لخته های خونی و در نتیجه بروز حمله قلبی و سکته در افرادی که سابقه سکته دارند و یا کسانی که ریسک بروز این حملات در آنها بالا است جلوگیری کرد. با این وجود لازم است افراد پیش از مصرف خودسرانه آسپرین به این منظور، با پزشک خود مشورت کنند و تحت معاینات و آزمایشات لازم قرار گیرند. در عین حال کسانی که به طور مرتب و روزانه آسپرین مصرف می کنند باید تحت نظر پزشک باشند و به صورت منظم معاینه شده و با آزمایشات لازم کنترل شوند.

۵- تب را متوقف می کند و درد را کاهش می دهد.

آسپرین خاصیت تب بر دارد و می تواند دمای بدن را کاهش دهد. به همین دلیل یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده داروهای سرماخوردگی است. بنابراین همیشه پیش از خوردن داروهای سرماخوردگی به کودکان ترکیبات تشکیل دهنده آن را مطالعه کنید زیرا مصرف آسپرین برای کودکان زیر ۱۲ سال توصیه نمی شود. همچنین آسپرین برای تسکین دردهای معمولی مثل سردرد نیز بسیار مفید است همین ویژگی آسپرین موجب شده بود در دوران ملکه ویکتوریا در بسیاری از مناطق اروپا زنان که از ویژگی تسکین درد آن آگاه شده بودند برای کاهش دردهای زایمان از

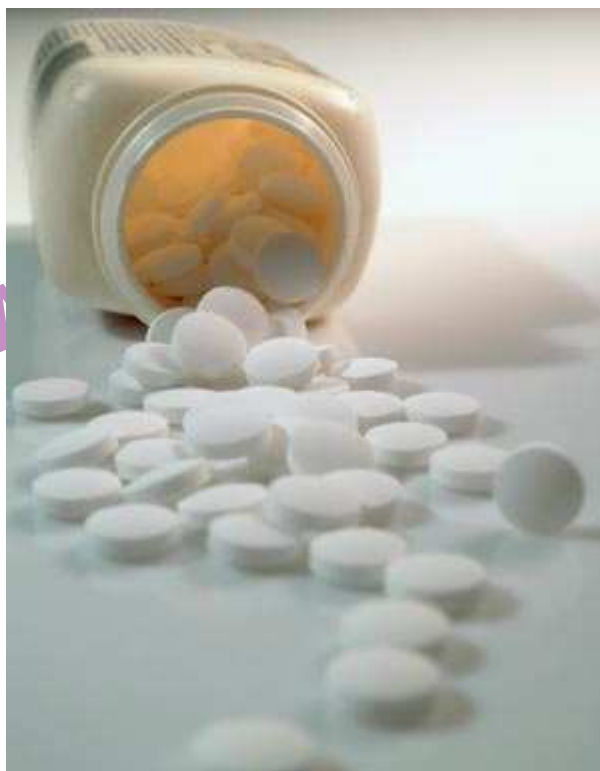
برای نوزاد مضر و خطرناک باشد.

مصرف روزانه آسپرین نباید بیش از ۶۵۰ میلی گرم و یا بیش از شش بار در روز باشد. پزشکان معتقدند آسپرین هایی که محلول در آب هستند و در معده حل می شوند باید با یک لیوان کامل آب یا شیر خورده شوند تا این مایعات مانع آسیب رساندن ترکیبات اسیدی آن به بافت معده شوند. اما امروزه انواع روکش دار آسپرین نیز در بازار موجود هستند. این روکش موجب می شود آسپرین تا رسیدن به روده کوچک حل نشود از این رو برای معده مضر نیستند.

● هشدار

- آسپرین می تواند به معده آسیب برساند و گاه حتی موجب ایجاد زخم معده و خونریزی شود.
- آسپرین می تواند باعث بروز سندرم نادری به نام سندرم ری (Reyes Syndrome) در کودکان زیر ۱۲ سال شود که نوعی اختلال در عملکرد مغز و کبد است.
- این دارو می تواند بروز حمله های آسم را در برخی از افراد تحریک کند.
- مادران شیرده نباید از آسپرین استفاده کنند زیرا این دارو می تواند از طریق شیر به نوزادان انتقال یابد.
- آسپرین به جز در مواردی که پزشک مصرف روزانه دوز کمی از آن را برای جلوگیری از لخته شدن خون تجویز کرده باشد نباید بیش از دو روز پیاپی مصرف شود.
- کودکان زیر ۱۲ سال نباید آسپرین بخورند یا داروهایی که در ترکیب آنها از آسپرین استفاده شده است مصرف کنند.

آیا تا کنون سردرد داشته اید؟ حتماً برای شما اتفاق افتاده است، اغلب همه ما حتی یکبار تا کنون سردرد داشته ایم و داروهایی را برای بهبود سردردمان استفاده کرده ایم. این داروها به احتمال زیاد از خانواده آسپرین بوده است...

آیا تا کنون سردرد داشته اید؟ حتماً برای شما اتفاق افتاده است، اغلب همه ما حتی یکبار تا کنون سردرد داشته ایم و داروهایی را برای بهبود سردردمان استفاده کرده ایم. این داروها به احتمال

های دیگری مثل التهاب (ورم مفاصل یا بخشهای دیگر بدن) و تب استفاده کرده باشید.

آیا می دانید که حدود ۸۰ بیلیون قرص آسپرین هر ساله برای این ناراحتی ها و همین طور

ناراحتی های زیاد دیگری خورده می شود؟ برای مثال میلیونها انسان آسپرین را برای کمک به

پیشگیری از حمله های قلبی می خورند! یک دکتر دلایل خوبی داشته که می گفته "خوردن دو

آسپرین و خوابیدن من تا صبح!" در این مقاله، دکتر لوک هوفمن اثرات آسپرین را می شناساند.

شما در مورد فواید زیاد آسپرین و همچنین برخی دلایل منع خوردن این دارو را فرا می

گیرید. شما همچنین می فهمید که چرا باید آن را آسپرین "داروی شگفت انگیزی که شگفت انگیز

عمل می کند" نامید.

● آسپرین چه می کند؟

آسپرین ناراحتی ها را از طریق توقف سلولها با ساخت پروستاگلاندین ها بهبود می بخشد.

آیا می دانید آنزیم $COX-2$ چیست؟ $COX-2$ پروتئینی است که توسط سلولهای بدن ساخته

می شود و کارش این است که شناورهای شیمیایی را اطراف سلولها می برد و پروستاگلاندین ها

را دگرگون می کند.

$COX-2$ را در بسیاری از بافت های معمولی می توان یافت، اما بیشتر در بافتهایی که از چند جا

صدمه دیده باشند دیده می شود.

قفلی است که به دوچرخه تان می زنی؛ دوچرخه با قفل رویش حرکت نخواهد کرد و -COX۲ هم با آسپرین چسبیده به آن نمی تواند عمل کند.

بنابراین با خوردن آسپرین علت ناراحتی هایی مثل گرفتگی عضلات شکم یا استخوان آسیب دیده انگشت که باعث درد شده، از بین نمی رود، اما آسپرین کم کننده نشانه های دردی است که در اعصابتان بوجود آمده است.

یک سؤال معمول در مورد آسپرین و داروهای دیگر است که “ چگونه آسپرین محلی که درد می کند را می شناسد یا تشخیص می دهد؟ ” جواب اینکه محل آن را نمی شناسد! زمانی که آسپرین خورده می شود در معده یا دیگر راههای گوارشی، روده باریک و غدد بدن هضم می شود. سپس به جریان خون و بعد به تمام بدن می رود. با اینکه آسپرین در هر جایی از بدن وجود دارد، اما تنها در جاهایی که پروستاگلاندین ها تولید شده است یعنی همان نواحی آسیب دیده، عمل می کند.

شما ممکن است بپرسید “ هر چند ساعت آسپرین بخورم تا اثر آسپرین های خورده شده بخوبی حفظ شود؟ ”

بدنتان در مورد غالب مواد شیمیایی از جمله آسپرین راههایی برای دفع آنها دارد. در این نمونه، کبد، معده و دیگر اندام هایتان آسپرین را تغییر می دهد به ... عجیب است! اسید سالیسیلک! سپس این ماده شیمیایی به آرامی توسط کبد ریزتر می شود و همراه مواد شیمیایی دیگر روی اسید سالیسیلک می چسبند. همین طور کلیه هاتان می تواند آن را به بیرون از خون برده و از

دارید تا آسپرین دیگری بعد از ۶ ساعت بخورید تا اثر آن حفظ شود.

نکته اینکه آسپرین به تمام جریان خون می رود و بدن پروستاگلاندین ها را به چند دلیل نیاز دارد.

پروستاگلاندین ها برای معده مفید هستند چون آنزیم دیگری به نام COX-۱ پروستاگلاندینی می

سازد که به نظر می رسد جدار معده را مطلوب و محکم حفظ می کند. آسپرین از عملکرد COX-

۱ جلوگیری می کند (آسپرین بطور غیر انتخابی از تولید کافی بیشترین پروستاگلاندین ها

جلوگیری می کند.) بنابراین جدار معده نازک شده و شیره گوارشی جدار معده را می سوزاند.

این محتمل ترین دلیلی است که چرا آسپرین و وابستگی معده را ناراحت می کند (همان طور

که هوفمن بیان کرده علی رغم اینکه آسپرین یک نوع اسید هم هست).

همچنین COX-۲ در چند بافت دیگر مانند مغز و کلیه عمل می کند؛ مقادیر معمولی داروی آسپرین

احتمالاً بر روی این نواحی اثر زیادی نمی گذارد.

در محل های دیگری مانند خون پروستاگلاندین ها اعمالی را انجام می دهند که آسپرین مانع چنین

اعمالی نیز می شود.

فواید آسپرین برای آقایان

در آقایانی که بیش از ۵ سال قرص آسپرین مصرف می کنند، خطر ابتلا به سرطان پروستات

کاهش پیدا می کند. اما در مورد خانم ها این چنین نیست و چنانچه ۱۰ سال متناوب هم قرص

آسپرین مصرف کنند، با احتمال بروز سرطان هیچ ارتباطی نخواهد داشت.

قرص های مصنوعی و ساختگی مصرف می کردند نشان داد این قرص ها هیچ اثری بر روی جلوگیری از سرطان سینه، غدد لنفاوی و دیگر سرطان ها ندارد.

اما مطالعه ۱۴۴/۷۰ مردی که روزانه قرص آسپرین بچه، یا ایبوپروفن هایی مثل درویل و موتترین مصرف می کردند نشان داد آقایانی که به طور استاندارد روزانه ۳۲۵ میلی گرم از این دارو ها به مدت ۵ سال مصرف کرده اند ۱۸ درصد کمتر از بقیه به سرطان پروستات مبتلا شده اند. آسپرین هایی به شکل گیلان!!

بر اساس بسیاری از تحقیقات و مطالعات (یعنی قضیه بسیار جدی و علمی است!) روشن شده که مصرف روزانه یک عدد آسپرین از خطر حمله های قلبی، سرطان کولون و سکتة مغزی به میزان محسوسی می کاهد، اما این دارو نباید بدون تجویز پزشک مصرف شود، در ضمن استفاده از سیر تازه نیز برای افرادی که از این دارو استفاده می کنند، زیان آور است.

www.kandoocn.com

آسپرین حاوی املاح سالیسیلات بوده و از طرفی سالیسیلات های موجود در دارو باعث بروز هایپوگلیسمی (افت قند خون) می شوند به همین دلیل در بیماران دیابتی در صورت مصرف این داروها باید احتیاط شود.

با توجه به فواید آسپرین، بحثی که مطرح می شود این است که اگر غذاهایی وجود داشته که ماده موثره آسپرین را داشته باشند-یعنی املاح سالیسیلات در آنها وجود داشته باشد- آیا قادر به ایجاد همان تاثیرات هستند؟

با اجازه بزرگترها، جواب مثبت است (به مبارکی!) این بحث می تواند موضوع یک سلسله تحقیقات جدید باشد (ایجاد شغل!)

حالا نوبت به ذکر منابع حاوی ماده سالیسیلات است، این منابع عبارتند از: گیلاس، پودر کاری، خرما، خشک، ریشه شیرین بیان، فلفل دلمه، آلو، تمشک، خیار ترشی که از خیارهای ریز جوان درست شده باشد (یا خیارهای پیری که دل جوانی دارند!).

نکته قابل توجه اینکه در اشخاص حساس به آسپرین استفاده درازمدت از این مواد غذایی بدون ایجاد حساسیت همان فواید آسپرین را خواهد داشت. میوه ها سرشار از املاح سالیسیلات به

www.kandoocn.com

کاهش دفع سالیسیلات ها نیز خواهد شد. از دیگر فواید املاح سالیسیلات می توان به: رقیق کردن خون، ضد التهاب بودن و دردکشی اشاره کرد، بنابراین به محض احساس سردرد از انواع میوه ها استفاده کنید، زیرا سرشار از املاح سالیسیلات هستند. همین!!

تشویق ازدواج موقت و ترویج آن بین جوانان، دم‌دست‌ترین راه حلی است که برای به تاخیر انداختن فوران ناهنجاری‌های ناشی از نبود امکان اشتغال، بحران مسکن، گرانی، تورم و دیگر عواملی که امکان ازدواج را از میلیون‌ها پسر و دختر گرفته، انتخاب شده است.

ظر آقای وزیر کشور برای گسترش ازدواج‌های موقت بین جوانان که رگه‌هایی از آمریت هم در آن حس می‌شد، بحث‌های گسترده و همراه با چالش‌های شدیدی را برانگیخت. در این میان، مقاله‌های آقای سعید دهقان و عباس عبدی و بیانیه شورای فرهنگی - اجتماعی زنان در روزنامه «هم‌میهن» بیش از دیگر نوشته‌ها و بیانیه‌ها در خور توجه بود اما در همین سه مورد نیز به ریشه موضوع توجهی بایسته نشده بود. آقای عبدی از عدم اراده لازم برای تفکیک «موضوع و نیاز جنسی از یک سو و نیز منظر فقهی و اجتماعی از سوی دیگر» بحث کرده بود.

پیامدهای آن بر خانواده‌ها، نکاتی را - که البته قابل رد کردن نیست - یادآور شده بود اما مقاله

آقای سعید دهقان برای عده‌ای این سوء تفاهم را ایجاد کرد که ایشان طرفدار ازدواج موقت

جوانان است، حال آنکه در آن نوشتار حقوقی که جنبه‌های شرعی موضوع نیز در آن لحاظ شده

بود، نویسنده به مقتضای موضوع، جنبه‌هایی را واگویه کرده است تا نشان دهد ازدواج موقت از

جنبه‌های شرعی و قانونی چه وضعیتی دارد.

نمی‌دانم... شاید هدف آقای دهقان از نگاشتن مقاله مورد بحث با آن سبک و سیاق، پایان دادن به

مجادله‌های تکراری بوده است و گرنه وی متغییرهای ۲۶ گانه‌ای را که موجب تاخیر در ازدواج

جوانان شده، بر نمی‌شمرد و مقاله‌اش را با این جمله به پایان نمی‌رساند:

«... معلوم نیست تا کی قرار است تعارف پیشه کنیم، چشم به واقعیت‌ها بندیم و در پیله

سلیقه‌های شخصی و اغراض گروهی و جنسیتی خود، برای غیر خود نسخه بیچیم؟!»

▪ این کدام واقعیت‌هاست که بر آنها چشم بسته‌ایم؟

یکی از واقعیت‌ها می‌تواند این باشد که نفی یک‌باره متعه، گروهی را که می‌توانند با استفاده از آن،

کار غیر حلال نکنند به وادی معصیت بکشاند اما بزرگترین و تلخ‌ترین واقعیت این است که متعه

را پاسخ درخوری برای انبوه مشکلاتی بدانیم که گریبان نسل جوان ما را گرفته است و در ضمن

از پیامدهای ترویج ازدواج موقت (ولو با احکام آمرانه) غفلت کنیم.

داریم و باید برای انبوه کودکانی که حاصل زاد و ولد بی رویه سال‌های نخست انقلاب بودند و چند سالی بعد به جوانانی جویای کار، همسر و مسکن تبدیل می‌شدند، برنامه‌ریزی کنیم. دولتمردان خود به این امر معترف بودند، اما برنامه‌ای نریختند و کاری نکردند که پیامدهای شرایطی که پیش رو بود، تا بدین حد بحران‌آفرین باشد.

اکنون اگر از ترغیب جوانان به رو آوردن به ازدواج موقت سخن گفته می‌شود، این سخن را باید نشانه‌ای از آگاهی یافتن مدیران کشور در مورد ناتوانی جوانان از تشکیل خانواده و فسادهایی که مجرد ماندن پسران و دختران جوان‌تر و پسرها و دخترهای مسن‌تر در پی دارد، ارزیابی کرد.

اما با فرض اینکه ترغیب جوانان به ازدواج موقت جواب بدهد، چه وضعی پیش خواهد آمد؟ می‌گیریم یک پسر جوان آنقدر توانایی دارد که مخارج ازدواج موقت و مهریه‌ای را که آقای دهقان در مقاله خود با ذکر آیه ۲۴ سوره نسا الزامی بودن آن را ثابت کرده،پردازد.

در چنین حالتی هم با این پرسش‌ها روبه‌رو هستیم:

- این زوج موقت در کجا و چگونه زندگی خواهند کرد؟

- جوان بی‌کار مخارج همسر موقت خود را از کدام محل تامین می‌کند؟

- اگر این ازدواج موقت به تولد فرزندی منجر شد، نگهداری و پرورش او با کیست؟ (به موضوع

ارتش بردن کاری ندارم!)

- در پایان این ازدواج، این دختر (که دیگر دختر نیست) و آن پسر (که هنوز نیازهای جنسی او

فعال است) چه می‌کنند. تکرار ازدواج موقت؟ یا مجرد ماندن و به سمت گناه و معصیت رفتن؟

معصیت کردن را برای آنهایی که استعداد آن را دارند، به تاخیر انداخته‌ایم!

▪ اینکه پسر و دختری که تن به ازدواج موقت داده‌اند دچار چه عارضه‌های روانی خواهند شد،

بماند برای بعد. اما اگر راه‌حل پیشنهادی آقای وزیر کشور شدنی باشد - که به یکصد و یک هزار

دلیل، شدنی نیست، ۱۰-۱۵ سال دیگر جامعه ما چه وضعیتی خواهد داشت؟

ما هنوز هم یک جامعه سنتی با باورهای ویژه خود هستیم و حتی همان جوان‌هایی که از دیدگاه

ما هنجارشکن هستند، در ژرفای ضمیر ناخودآگاه خویش این باورها و سنت‌ها را محفوظ نگه

داشته‌اند لذا برخلاف پندار کسانی که نسل جدید را ناآشنا با سنت‌ها و هنجارشکن می‌دانند، اگر

با وجود چند میلیون جوان محروم از ازدواج و تشکیل خانواده، هنوز سنگ روی سنگ بند است،

این وضع را مدیون همین فرهنگ سنتی هستیم.

اگر پدیده ازدواج موقت فراگیر شود، این سنت‌ها در هم خواهد ریخت، نهاد خانواده موجودیت

و موضوعیت تازه‌ای خواهد یافت و ۱۰-۱۵ سال دیگر، شرایطی نامعلوم - اما بی‌شک نامطلوب -

بر جامعه ما حاکمیت خواهد یافت. اینها فقط بخشی از واقعیت‌هایی هستند که با آنها روبه‌رو

هستیم و روبه‌رو خواهیم شد.

● جمع‌بندی

تشویق ازدواج موقت و ترویج آن بین جوانان، دم‌دست‌ترین راه حلی است که برای به تاخیر

انداختن فوران ناهنجاری‌های ناشی از نبود امکان اشتغال، بحران مسکن، گرانی، تورم و دیگر

عواملی که امکان ازدواج را از میلیون‌ها پسر و دختر گرفته، انتخاب شده است.

ارتکاب گناه را برآورده می کند.

دیگر نیازها و آرزوهای آنان برآورده نشده و بی پاسخ باقی خواهد ماند و از بطن همین نیازها و

آرزوها، بحران‌هایی سر بر می آورد که به مانند سرطانی پیشرفته، موجودیت جامعه را تهدید

می کند. دل بستن به کارآمدی ترویج ازدواج موقت برای مهار بحران‌های اجتماعی به مانند آن

است که با خوراندن آسپرین به فردی که سرطان پیشرفته دارد، به شفای او امیدوار باشیم!

ظر آقای وزیر کشور برای گسترش ازدواج‌های موقت بین جوانان که رگه‌هایی از آمریت هم در

آن حس می شد، بحث‌های گسترده و همراه با چالش‌های شدیدی را برانگیخت.

در این میان، مقاله‌های آقای سعید دهقان و عباس عبدی و بیانیه شورای فرهنگی - اجتماعی زنان

در روزنامه «هم‌میهن» بیش از دیگر نوشته‌ها و بیانیه‌ها در خور توجه بود اما در همین سه مورد

نیز به ریشه موضوع توجهی بایسته نشده بود.

آقای عبدی از عدم اراده لازم برای تفکیک «موضوع و نیاز جنسی از یک سو و نیز منظر فقهی و

اجتماعی از سوی دیگر» بحث کرده بود.

شورای فرهنگی - اجتماعی زنان در مورد تضييع حقوق زنان و کودکان حاصل از این ازدواج‌ها و

پیامدهای آن بر خانواده‌ها، نکاتی را - که البته قابل رد کردن نیست - یادآور شده بود اما مقاله

آقای سعید دهقان برای عده‌ای این سوء تفاهم را ایجاد کرد که ایشان طرفدار ازدواج موقت

جوانان است، حال آنکه در آن نوشتار حقوقی که جنبه‌های شرعی موضوع نیز در آن لحاظ شده

جنبه‌های شرعی و قانونی چه وضعیتی دارد.

نمی‌دانم... شاید هدف آقای دهقان از نگاشتن مقاله مورد بحث با آن سبک و سباق، پایان دادن به

مجادله‌های تکراری بوده است و گرنه وی متغیرهای ۲۶ گانه‌ای را که موجب تاخیر در ازدواج

جوانان شده، بر نمی‌شمرد و مقاله‌اش را با این جمله به پایان نمی‌رساند:

«... معلوم نیست تا کی قرار است تعارف پیشه کنیم، چشم به واقعیت‌ها ببندیم و در پیله

سلیقه‌های شخصی و اغراض گروهی و جنسیتی خود، برای غیر خود نسخه بیچیم؟!»

▪ این کدام واقعیت‌هاست که بر آنها چشم بسته‌ایم؟

یکی از واقعیت‌ها می‌تواند این باشد که نفی یک‌باره متعه، گروهی را که می‌توانند با استفاده از آن،

کار غیرحلال نکنند به وادی معصیت بکشاند اما بزرگترین و تلخ‌ترین واقعیت این است که متعه

را پاسخ درخوری برای انبوه مشکلاتی بدانیم که گریبان نسل جوان ما را گرفته است و در ضمن

از پیامدهای ترویج ازدواج موقت (ولو با احکام آمرانه) غفلت کنیم.

از میانه دهه ۶۰ و در سال‌های پایانی جنگ تحمیلی، مشخص بود که سال‌هایی بحرانی را پیش‌رو

داریم و باید برای انبوه کودکانی که حاصل زاد و ولد بی‌رویه سال‌های نخست انقلاب بودند و

چند سالی بعد به جوانانی جویای کار، همسر و مسکن تبدیل می‌شدند، برنامه‌ریزی کنیم.

دولتمردان خود به این امر معترف بودند، اما برنامه‌ای نریختند و کاری نکردند که پیامدهای

شرایطی که پیش‌رو بود، تا بدین حد بحران‌آفرین باشد.

نشانه‌ای از آگاهی یافتن مدیران کشور در مورد ناتوانی جوانان از تشکیل خانواده و فسادهایی که مجرد ماندن پسران و دختران جوان‌تر و پسرها و دخترهای مسن‌تر در پی دارد، ارزیابی کرد. اما با فرض اینکه ترغیب جوانان به ازدواج موقت جواب بدهد، چه وضعی پیش خواهد آمد؟ می‌گیریم یک پسر جوان آنقدر توانایی دارد که مخارج ازدواج موقت و مهریه‌ای را که آقای دهقان در مقاله خود با ذکر آیه ۲۴ سوره نسا الزامی بودن آن را ثابت کرده، پردازد. در چنین حالتی هم با این پرسش‌ها روبه‌رو هستیم:

- این زوج موقت در کجا و چگونه زندگی خواهند کرد؟

- جوان بی‌کار مخارج همسر موقت خود را از کدام محل تامین می‌کند؟

- اگر این ازدواج موقت به تولد فرزندی منجر شد، نگهداری و پرورش او با کیست؟ (به موضوع ارث بردن کاری ندارم!)

- در پایان این ازدواج، این دختر (که دیگر دختر نیست) و آن پسر (که هنوز نیازهای جنسی او

فعال است) چه می‌کنند. تکرار ازدواج موقت؟ یا مجرد ماندن و به سمت گناه و معصیت رفتن؟

اگر حالت اول امکانپذیر باشد، دیگر ازدواج موقت لزومی ندارد و اگر حالت دوم پیش آید، فقط معصیت کردن را برای آنهایی که استعداد آن را دارند، به تاخیر انداخته‌ایم!

▪ اینکه پسر و دختری که تن به ازدواج موقت داده‌اند دچار چه عارضه‌های روانی خواهند شد،

بماند برای بعد. اما اگر راه‌حل پیشنهادی آقای وزیر کشور شدنی باشد - که به یکصد و یک هزار

دلیل، شدنی نیست، ۱۰-۱۵ سال دیگر جامعه ما چه وضعیتی خواهد داشت؟

ما هنجارشکن هستند، در ژرفای ضمیر ناخودآگاه خویش این باورها و سنت‌ها را محفوظ نگه داشته‌اند لذا برخلاف پندار کسانی که نسل جدید را ناآشنا با سنت‌ها و هنجارشکن می‌دانند، اگر با وجود چند میلیون جوان محروم از ازدواج و تشکیل خانواده، هنوز سنگ روی سنگ بند است، این وضع را مدیون همین فرهنگ سنتی هستیم.

اگر پدیده ازدواج موقت فراگیر شود، این سنت‌ها در هم خواهد ریخت، نهاد خانواده موجودیت و موضوعیت تازه‌ای خواهد یافت و ۱۰-۱۵ سال دیگر، شرایطی نامعلوم - اما بی‌شک نامطلوب - بر جامعه ما حاکمیت خواهد یافت. اینها فقط بخشی از واقعیت‌هایی هستند که با آنها روبه‌رو هستیم و روبه‌رو خواهیم شد.

● جمع‌بندی

تشویق ازدواج موقت و ترویج آن بین جوانان، دم‌دست‌ترین راه حلی است که برای به تاخیر انداختن فوران ناهنجاری‌های ناشی از نبود امکان اشتغال، بحران مسکن، گرانی، تورم و دیگر عواملی که امکان ازدواج را از میلیون‌ها پسر و دختر گرفته، انتخاب شده است.

اگر این کار عملی هم باشد - که نیست - تنها یک نیاز جوانان، یعنی ارضای تمایل جنسی بدون ارتکاب گناه را برآورده می‌کند.

دیگر نیازها و آرزوهای آنان برآورده نشده و بی‌پاسخ باقی خواهد ماند و از بطن همین نیازها و آرزوها، بحران‌هایی سر بر می‌آورد که به مانند سرطانی پیشرفته، موجودیت جامعه را تهدید

است که با خوراندن آسپرین به فردی که سرطان پیشرفته دارد، به شفای او امیدوار باشیم!